

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, at udarbejde lovgivning der for læger muliggør at praktisere privat i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

(1. behandling)

Tak til Siumuts medlem af Inatsisartut, Doris Jakobsen Jensen for forslaget om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde lovgivning, der skal muliggøre det for læger at kunne have private praksis.

Jeg vil gøre opmærksom på, at der allerede i en bekendtgørelse står, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for sundhedsfaglige virksomhed i privat regi¹.

Det er således sådan, at Naalakkersuisut suverænt har bemyndigelse til at udstikke en bekendtgørelse, der har hjemmel i sundhedsloven. Derfor kunne Naalakkersuisut, uden at vente på Inatsisartut tage stilling til at udfærdige en bekendtgørelse, der gør det muligt for læger at åbne private praksis. Jeg vil understrege, at jeg ikke mener, at det kun er lægerne, der bør have den mulighed. Sygeplejersker og andre sundhedsprofessionelle, der har grønlandsk autorisation, bør have mulighed for at kunne etablere sig på det private marked. Der er i forvejen privatpraktiserende jordemødre og fysioterapeuter, så det burde være muligt.

Det er igennem faglig frihed under ansvar, at kreativiteten udfoldes og at der kan skabes innovation. Det har vores land brug for. Vi har brug for alle sundhedsfaglige til at samarbejde og forstærke samarbejdet på tværs af organisationer og sektorer for borgernes og patienternes skyld. Privatpraktiserende sundhedsfaglige vil uden tvivl have for øje at sikre, at deres ydelser er tilfredsstillende. For er der ingen ydelse, er der ingen penge, og så er der intet levegrundlag.

Det kan være meget godt, at vi bevæger os lidt væk fra, at alt skal styres af det offentlige. For vi har jo allerede anerkendt, at der er plads til massive forbedringstiltag på sundhedsområdet for at sikre en større grad af tryk for borgerne og patienterne. Derfor bør vi ikke skabe stopklodser for ethvert tiltag, der har til hensigt at skabe forbedringer og bedre muligheder for hjælp for landets borgere. Vi mener, at vi bør arbejde på at opløse den enorme silotænkning, hvor offentlige systemer ikke taler sammen. Privat praksis kan betragtes som private brobyggere, som er et oplagt alternativt til de to store systemer, som kommunerne og sundhedsvæsenet er, og som har en svaghed i at prioritere et øget samarbejde på tværs.

Den alvorlige fastholdelsessituation blandt sundhedspersonaler kan blandt andet løses ved at øge de fagprofessionelles frihed til at løse konkrete opgaver for borgerne. For hvem siger, at det kun er det offentlige, der kan sikre adgang til sundhed? Det blomstrer med eksempelvis selvstændige coaches, psykoterapeuter og livstilsvejledere, som giver borgerne frihed og adgang til alternative metoder til at løse

¹[Selvstyrets lovbekendtgørelse nr 46 af 26 09 2023 \(nalunaarutit.gl\)](#)

deres respektive problemstillinger. De sundhedsprofessionelle kan derfor også selv fastsætte deres løn- og ansættelsesforhold, og ikke længere være underlagt et kollektivt underskud i form af fastlåst løn og manglende mulighed for at forhandle ansættelsesrettigheder.

Der er dog klart brug for, at alle barrierer for at åbne en privat praksis, er tydelige og da ved vi, at Naalakkersuisut er i gang med en undersøgelse. For hvilke muligheder bør de privatpraktiserende sundhedsprofessionelle have for, at sikre patientrettighederne. Hvordan skal mulighederne være for eksempelvis henvisning til specialisterne? Til laboratorieundersøgelser ved behov for eksempelvis blodprøver? Til røntgenundersøgelser? Skal der pålægges, at der anvendes samme dokumentationssystem, som der anvendes i Sundhedsvæsenet, og hvem skal i så fald betale for det. Er det overhovedet realistisk

Vi er enige i, at der er brug for en lovgivningsmæssig ramme, og som en videredrøftelse af muligheder i udvalget fremsætter vi følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udstede en bekendtgørelse, der gør det muligt for alle sundhedsprofessionelle, der har grønlandsk autorisation at etablere private praksis i Grønland. Bekendtgørelsen skal være udstedt senest i slutningen af EM2024.